

Ogrizek, Maša: **Ljubo doma**: zgodbe o bivališčih, pohištvu in gospodinjskih aparatih.

Ilustr. Tanja Komadina. Trst: Ztt-est, 2019. 77 str.

| C | 1. stopnja |

| Dom | Bratje in sestre | Sove | dogodivščine | družina | gospodinjski aparati | igrače | prijateljstvo | selitev | stanovanja | stanovanjska oprema | živali v domišljiji | poučno leposlovje

Okvir knjige so univerzalne teme selitve, prilagajanja na novo okolje in sklepanja prijateljstev, vanj pa so nevsiljivo vtakane zgodbe o zgodovini bivališč, pohištva in gospodinjskih aparatov. Ob knjigi je nastal tudi delovni zvezek z didaktičnimi nalogami, ki so bile objavljene v Galebu.

Sedemletni Piki in njenemu dve leti mlajšemu bratcu Kraljeviču se zruši svet, ko se morata zaradi mamine nove službe s sončne Primorske preseliti v sivo Ljubljano. K sreči spoznata simpatično Sovico, s pomočjo katere udomačita mesto, stanovanje pa spremenita v dom.

Vir: <https://www.ztt-est.it/sl/knjige/ljubo-doma>

Spodbude za branje:

Tole leposlovno-poučno »knjigo je mogoče brati kot zbirko kratkih zgodb ali listati kot ilustriran pojmovnik«:

- Če smo bolj leposlovno naravnani: beremo zgodbe in če nas kakšen pojem posebej zanima, se pogovorimo.
- Če pa smo bolj poučno naravnani, potem se ob pojmi, ki nas posebej zanimajo, temeljito pogovorimo, raziskujemo naprej, posežemo po drugih virih, tiskanih in elektronskih.
- V besedilu je tudi cela vrsta besednih iger, metafor, pregovorov idr., na katere smo pozorni v vsakem primeru, npr. ljubo doma, kdor ga ima; ni vse zlato, kar se sveti; roke mi bodo odpadle, okostnjaki iz omare, kuhati mulo idr.
- Besedilo je duhovito, polno namigov, nekateri direktni govori se rimajo; že naslovi so takšni.

- Tudi ilustracije so duhovite, delno v obliki stripa.
- Potem, ko smo prebrali vso knjigo, pojdimo od enega do drugega naslova in se pogovarjamo, kaj predstavljajo določena poglavja, npr. Majhno stanovanje, veliko mesto; Lahko noč in staro posteljo na pomoč, Lahkih nog s šotorom naokrog.
- Pogovarjamo se tudi: Kdo so glavne osebe v zgodbah, kako jim je ime? (Kako se zdi otrokom to, da nastopa tudi stara sovica, ki se mora občasno pretvarjati, da je igrača?) Kaj, kateri dogodek sproži zgodbe o bivališčih, pohištvo in gospodinjskih aparatih? Je selitev vedno stresna?
- Morda imajo otroci osebne izkušnje s selitvijo; spodbujamo jih, da pripovedujejo.
- Bi lahko primerjali svoja stanovanja s stanovanji babic in dedkov? Novo pohištvo s starejšim? Bi pogledali bivališča v starih časih: v rimskem obdobju, v srednjeveških gradovih, meščanskih stanovanjih 18. in 19. st.? Je morda v bližini muzej, kjer bi si lahko ogledali staro pohištvo, gospodinjske aparate in posodo? Organiziramo lahko raziskovanje v obliki branja različnih informacijskih virov, intervjujev starejših ljudi idr. (Medpredmetna povezava.)
- Z otroki v vrtcu se igramo hišo, dom, stanovanje, vključujemo koticke kot različne stanovanjske prostore idr.
- Na sprehodu opazujemo zgradbe: stanovanjske hiše, vile, stolpnice, bloke idr., pa tudi različne trgovine, zdravstveni dom, policijo ... knjigarno in knjižnico. ☺
- Vstopimo v knjižnico in si izposodimo knjige, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Nadaljnje spodbude za branje:

- Znanja iz knjige *Ljubo doma* razširimo tudi s knjigo Živa Deu, Bara Kolenc: *Kje pa ti živiš?* (Rokus-Klett, 2010), 44 str.

V ilustrirani zgodbi *Kje pa ti živiš?* otroci srečajo malega Nejca, s katerim spoznavajo svoj dom kot prostor za bivanje in kot arhitekturni objekt. Skupaj se naučijo nekaj novega o delih hiše, vrstah hiš glede na velikost in starost ter se seznanijo z ljudmi, ki hiše načrtujejo in gradijo. Knjižica je prijetno otroško branje, lahko pa je tudi v pomoč staršem in vzgojiteljem, ki z otroki spoznavajo zgradbe v povezavi z načeli varstva okolja in kulturne raznolikosti.

Knjiga je dobitnica priznanja Zlata hruška 2011 v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga.

<https://www.bukla.si/knjigarna/otrosko-in-mladinsko/od-4-do-8-let/poucne-knjige/kje-pa-ti-zivis.html>

Knjigo *Ljubo doma* sta ustvarili pisateljica Maša Ogrizek in Tanja Komadina. Pozanimamo se, če sta skupaj ustvarili še kakšno knjigo. Da, to je leposlovna knjiga [Gospa s klobukom](#) (Mladinska knjiga, 2017), ki je kot nalašč za branje v nadaljevanjih.

- Toda našli smo tudi leposlovno poučno knjigo [Koko Dajsa v mestu](#), ki pa jo je ilustriral Miha Hančič (Miš, 2018); z njo bomo spet drugače lahko razširili znanja o mestu, ki smo jih pridobili v knjigi *Ljubo doma*.
- Morda si ne moremo kaj, da bi ne prebrali še dveh slikanic Maše Ogrizek? To sta [Krasna zgodba](#) z ilustracijami Igorja Šinkovca (Miš, 2017) link in [Slon na drevesu](#) z ilustracijami Dunje Jogan (Ztt-est, 2014).
- Bi povabili pisateljico Mašo Ogrizek na obisk? <https://www.bralnaznacka.si/sl/nastopi-ustvarjalcev/avtorji/ogrizek-masa>
- Izkušnjo selitve in gradnje novega doma lahko poglobimo s slikanico brez besedila madžarske ustvarjalke Kinge Rofuzs z naslovom *Doma* (Hart, 2019).

Kaj nam pomeni dom? Varno zavetje? Kraj za preživljanje časa s svojimi najdražjimi? Čustvena zgodba o navezanosti, o poslavljanju, o doživljanju izgube, o pogrešanju. In o sprejemanju sprememb ter iskanju novega varnega pristana. Vse to in še več, povedano le s čudovitimi ilustracijami.

<https://www.hartpublishing.si/spletna-knjigarna/product/view/5/84.html>